

Asean University Network Quality Assurance

AUN-QA Version ๔.๐

AUN QA คืออะไร AUN-QA (Asean University Network Quality Assurance) เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network: AUN) เป็นความร่วมมือของสถาบันอุดมศึกษาระหว่างประเทศสมาชิก สมาคม ประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน ก่อตั้งขึ้นเมื่อ เดือนพฤศจิกายน ค.ศ ๑๙๙๕ (พ.ศ.๒๕๓๘) รวม ๑๓ สถาบัน ต่อมาได้ขยายเป็น ๒๗ สถาบัน ตามมติของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๔ ประสงค์ในการสร้างอัตลักษณ์อาเซียนและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ผ่านการเสริมความเข้มแข็งของเครือข่าย มหาวิทยาลัยและ สถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะมีส่วนสำคัญที่ช่วยให้บรรลุผลในการจัดตั้งประชาคมอาเซียน วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง AUN คือ ๑. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างนักปราชญ์นักวิชาการและนักวิทยาศาสตร์ในภูมิภาค ๒. พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านวิชาการและอาชีพในภูมิภาค ๓. ส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศระหว่างชุมชนนักวิชาการอาเซียนกิจกรรมหนึ่งของ AUN คือ เครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network Quality Assurance : AUNQA) AUNQA ก่อตั้งขึ้นในปีพ.ศ.๒๕๔๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกลไกการประกัน คุณภาพ และมาตรฐานอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยสมาชิกให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ระบบการประกัน คุณภาพของ AUN QA ประกอบด้วย ๓ มิติคือ ๑) Strategic เป็นการประกันคุณภาพระดับสถาบันการศึกษา ๒) Systemic เป็นการประกันคุณภาพระบบการประกันคุณภาพภายใน ๓) Tactical เป็นการประกันคุณภาพระดับโปรแกรมหรือระดับหลักสูตร รูปแบบการประกันคุณภาพระดับโปรแกรมหรือระดับหลักสูตรเน้นที่การจัดการเรียนการสอนโดย พิจารณาคุณภาพภายใน ๓ มิติคือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต/ผลลัพธ์ โดยมีรูปแบบเริ่มจากผล การเรียนรู้ที่คาดหวังที่จะให้เกิดกับตัวผู้เรียน การแปลงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไปสู่โปรแกรมการศึกษาและวิธี ที่จะทำให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ผ่านกลยุทธ์การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การประเมินคุณภาพ ระดับโปรแกรมการศึกษาของ AUN QA ใช้ระบบการประเมินจากคะแนนเต็ม ๗ ในลักษณะ Rating scale ประกอบด้วยเกณฑ์ ๘ เกณฑ์แต่ละเกณฑ์ยังประกอบด้วยเกณฑ์การพิจารณาย่อย ๆ ลงไปอีก เกณฑ์หลักในการประเมินคุณภาพ มีดังนี้ ๑. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง Expected Learning Outcomes ๒. โครงสร้างโปรแกรมและเนื้อหา (Programme Structure and Content) ๓. แนวทางการจัดการเรียนการสอน (Teaching and Learning Approach) ๔. การประเมินผู้เรียน (Student Assessment) ๕. คุณภาพของบุคลากรสายวิชาการ (Academic Staff) ๖. การบริการและการช่วยเหลือผู้เรียน (Student Support Services) ๗. สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐาน (Facilities and Infrastructure) ๘. ผลผลิตและผลลัพธ์(Output and Outcomes)

เกณฑ์ AUN-QA เพื่อเป็นเกณฑ์การประกันคุณภาพระดับหลักสูตร เพื่อยืนยันว่า หลักสูตรได้มาตรฐาน เทียบเคียงเกณฑ์คุณภาพการศึกษาระดับอาเซียน การเปลี่ยนแปลงเกณฑ์ AUN-QA version ๓ สู่ version ๔ ซึ่งเป็น version ล่าสุด (มี.ค. ๖๔) ไม่แตกต่างกันมาก เป็นการจัดหมวดหมู่ใหม่ ให้มีความกระชับมากขึ้น โดยจุดมุ่งเน้นยังเน้นการผลักดันการศึกษาแบบ Outcome Based Education หรือการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้น ผลการเรียนรู้ โดยเกณฑ์จาก version ๓ ที่มี ๑๑ เกณฑ์ ลดลงเหลือ ๘ เกณฑ์ ใน version ๔ แต่สาระเดิม ไม่ได้หายไป แต่เป็นการผนวกเข้าไว้ด้วยกัน เรื่องใดที่เป็นเรื่องเดียวกัน กระบวนการเดียวกัน หรือกระบวนการที่ต่อเนื่องกัน ก็จะผนวกไว้ในข้อเดียวกัน ดังนั้น Version ๔ จึงมีจำนวนเกณฑ์ที่ลดลง แต่สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาจะมีเกณฑ์การประเมินที่เพิ่มขึ้น (addendum) โดย แนวทางของ AUN-QA Version ๔.๐

จำนวน ๘ ด้าน ได้แก่ ด้านที่ ๑ : ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ด้านที่ ๒ : โครงสร้างโปรแกรมและเนื้อหา ด้านที่ ๓ : แนวทางการจัดเรียนการสอน ด้านที่ ๔ : การประเมินผู้เรียน ด้านที่ ๕ : คุณภาพของบุคลากรสายวิชาการ ด้านที่ ๖ : การบริการและการช่วยเหลือผู้เรียน ด้านที่ ๗ : สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานด้านที่ ๘ : ผลผลิตและผลลัพธ์

AUN QA คือการมุ่งเน้นให้เกิดการจัดการศึกษาแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้หรือ Outcome Based Learning คือ มุ่งเน้นการพิจารณาการออกแบบผลลัพธ์จากการเรียนรู้และการออกแบบ กระบวนการต่างๆ เพื่อมุ่งสู่ผลลัพธ์ดังกล่าวอย่างเป็นระบบ โดยระบบการดำเนินการของ AUN QA ดำเนินการโดยสรุป ดังนี้ ๑. เป้าหมายเป็นไปเพื่อการพัฒนา (มิใช่การประเมินเพียงให้ได้คะแนน) ๒. พิจารณาผลสำเร็จของหลักสูตรที่เห็นแนวโน้มดีขึ้นในช่วงอย่างน้อย ๓-๕ ปี(หรือจบแล้ว ๓-๕ รุ่น) ๓. การตรวจประเมินไม่มีเกณฑ์ในรูปแบบของตัวเลขขั้นต่ำแต่เน้นการพิจารณาตามบริบท ๔. เน้นการวางแผนผลักหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกัน ๕. ประกอบด้วย ๑๑ เกณฑ์ ๖๒ เกณฑ์ย่อย ๖. คะแนนประเมินเต็ม ๗ คะแนน ผ่านที่ ๔ คะแนน ในปัจจุบันยังไม่มีหลักสูตรใดที่ได้รับ คะแนนระดับ ๗ ๗. หลักสูตรที่สมัครเข้าการประเมินนั้นได้ทั้งหลักสูตรที่ใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนและ หลักสูตรที่เปิดการเรียนการสอนด้วยภาษาไทยหรือภาษาอื่นๆ ก็เพียงแต่ต้องดำเนินการประเมิน ด้วย ภาษาอังกฤษเท่านั้น ได้แก่ การเขียนรายงานการประเมินตนเองเป็นภาษาอังกฤษ และแปลเอกสารแนบ ที่จำเป็นภาษาอังกฤษ